

DET NYA FINLAND UUSI SUOMI
DET NYA SVERIGE UUSI RUOTSI

August 2009

Den bilaterala projektkatalogen

HISTORISKA PROJEKT

3.9.2009 Torneå

Finska kriget och dess följder i Torneälvsdalen

Arbetsgruppen "Gränsen 200 år – seminarium.

Arrangeras i samarbete med: Provincia Bothniensis Haparanda-Torneå, Lapplands sommaruniversitet, Hanaholmen – kulturcentrum för Sverige och Finland, Pohjola-Norden och Föreningen Norden.

4.9.2009 Torneå

Torneälvsdalen idag och i framtiden

Arbetsgruppen "Gränsen 200 år" – seminarium.

Arrangeras i samarbete med: Provincia Bothniensis Haparanda-Torneå, Lapplands sommaruniversitet, Hanaholmen – kulturcentrum för Sverige och Finland, Pohjola-Norden och Föreningen Norden.

8.10.2009 Västerbotten

Slutstriderna sommaren 1809, seminarium i Västerbotten

Ett dubbelseminarium som är fortsättning på seminarierna i Kimito och Nykarleby under sommaren 2008. I augusti 2009 har det gått 200 år sedan slagen vid Sävar och Ratan i Sverige. Seminariet behandlar riksprängningen ur svenska och finska forskares synvinkel samt belyser Finlands och Sveriges gemensamma framtid ur historiskt perspektiv.

I samarbete med: Umeå universitet, Sävar och Ratan, Oravais historiska förening rf.

NUTIDS- OCH FRAMTIDSINRIKTADE PROJEKT

Målgrupp: beslutsfattare, journalister, personer med intresse för svensk-finska frågor och samhällliga frågor

Hösten 2009

HANAFORUM Med anledning av **justitieombudsmannaämbetets 200-års jubileum** i Sverige ordnas en Hanaforum-debatt på Hanaholmen.

Arrangeras i samarbete med: Justitieombudsmannaämbetet i Sverige och i Finland.

Målgrupp: media, publiken på bokmässan

24–27.9.2009

Bok & bibliotek i Göteborg

Märkesåret och Finland kommer att få en stor synlighet på Göteborgs bokmessa år 2009 bl.a. genom olika seminarier, litteratur och i form av en gemensam Finlandsarena. Programmet planeras i samarbete med de statliga märkesårsprojekten från Finland och Sverige, Kulturrådet från Sverige, Svenska litteratursällskapet i Finland och FILI (Informationscentralen för Finlands litteratur).

22–25.10.2009

Helsingfors Bokmessa

Temat för Helsingfors Bokmessa 2009 är Sverige. Detta garanterar en omfattande synlighet för svensk litteratur och kultur. Också märkesåret kommer att synas i samband med Sverigetemat.

Planeras i samarbete med: Helsingfors bokmessa, Märkesåret 1809, Kulturrådet i Sverige, Svenska litteratursällskapet i Finland och FILI (Informationscentralen för Finlands litteratur).

Målgrupp: beslutsfattare, journalister, personer med intresse för svensk-finska frågor

Bokmässan

Finländare i Sveriges riksdag

En biografi ges ut om finländare i svenska riksdagen. Ett seminarium om biografien planeras på bokmässan. Samtidigt kan den parlamentariska utvecklingen i Sverige och Finland efter år 1809 uppmärksammas.

Arrangeras i samarbete med: Sveriges och Finlands riksdagar.

8.10.2009

Seminarium om värdebaserat ledarskap

Seminariet arrangeras i samarbete med Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry och Svenska Scoutrådet.

Syftet är att diskutera de värden som styr ledarskap idag och i framtiden. Dagens beslutsfattare inom företagsvärlden och politiken möter unga påverkare inom civilsamhället i Finland och Sverige.

Ledarskapsseminariet baserar sig på samarbetsprojektet mellan Finlands Scouter och Svenska Scoutrådet (Sverige) och är samtidigt en start för kursen "Värdebaserat ledarskap" som ordnas på hösten.

23.– 25.10.2009

Globsol 2009

Ungdomsforumet Globsol ökar ungdomars vetskap om globala frågor och ger dem möjlighet att arbeta för en ökad global solidaritet. Det bärande temat för Globsol 2009 är "Finland och Sverige tillsammans i världen".

Deltagarna arbetar med de globala frågor där Finland och Sverige har varit ledande aktörer. Projektet fokuseras i tre delteman: utvecklingssamarbete, krisförebyggande och fredsprocesser.

Finsk-svenskt samarbete inom högre utbildning och forskning

Utvecklingen av högre utbildning och forskning har för tillfället en central roll i båda ländernas regeringsprogram. Därför är märkesåret 1809 ett bra tillfälle att förstärka samarbetet mellan finska och svenska högskolor och vetenskapsgemenskapen mellan dem. Hanaholmen – kulturcentrum för Sverige och Finland och Kulturfonden för Sverige och Finland har i slutet av 2007 startat ett projekt som strävar efter att identifiera viktiga och onyttjade samarbetsmöjligheter och starta processer för att utnyttja denna potential. Precisering av utvecklingsområden och åtgärder sker på uppdrag av en sakkunniggrupp samt genom dialog mellan olika aktörer. I projektets sakkunniggrupp representeras Finland av kansler emeritus Kari Raivio, minister Christoffer Taxell och direktör Anita Lehtikainen. Sveriges representanter är professor Dan Brändström, vice rektor Tuula Teeri och professor Hans Albin Larsson.

Arbetet görs i nära samarbete med aktörerna inom universitets- och högskolesektorn i Finland och Sverige. Som en del av detta projekt ordnades på Hanaholmen under våren bl.a. ett nätverksmöte med högskoleforskare och ett seminarium med finska och svenska studentkårer. På hösten ordnas det konferenser bl.a. om konsthögskolornas samhälleliga påverkan och roll i kulturpolitiken samt om aktuella frågor kring högskolepedagogik i språkundervisningen.

Framtidsserien: Gemensam historia – gemensam framtid

Målgrupp: medier, journalister, den samhällsintresserade allmänheten, organisationer med intresse för framtidsfrågor samt finska och svenska frågor.

Framtidsserien tar avstamp i vår gemensamma historia men blickar ut mot vår framtid. Seriens syfte är att belysa de områden som våra länder har gjort en stor insats i ett globalt perspektiv. Ambitionen är att peka på underliggande möjligheter och resurser i våra samhällen utifrån ett medborgarperspektiv.

Övriga teman och preliminära tidpunkter:

- **Hösten 2009** **Det mångkulturella samhället och demokratin**
(Arrangeras på Bok & Bibliotek i Göteborg)
- **Våren 2010** **Fattigdom och marginalisering**
- **Hösten 2010** **Regioner i förändring**

KONST- OCH KULTURPROJEKT

Enligt märkesårets tema är det meningen att lyfta fram det gemensamma kulturarvet och dess betydelse för konsten och konstnärerna. Historien och de historiska händelserna har påverkat också dagens konst- och kulturliv i Finland och Sverige. Med hjälp av konst kan man berätta om vår nationella och också internationella identitet och historia. Konsten ger också redskap till att behandla svåra teman och på det sättet förstå nuet.

Konst och kulturprojekten under märkesåren ger möjligheter till nya idéer och tankar. De visar oss nuet och framtiden samt förstärker vikten med samarbete mellan Finland och Sverige.

Menar du mig? Webbkrönikor i grannland

Finländska och svenska nyckelpersoner inom ekonomi, kultur och politik bidrar under märkesåren med aktuella och tankeväckande krönikor som publiceras på webbplatserna www.1809info.net, www.hanaholmen.fi och www.kulturfonden.net. Krönikorna handlar om allt från handelspolitik och historia till kultur och dagsaktuella samhällsfrågor. Nya krönikor publiceras varje vecka och dessutom kan man läsa samtliga publicerade krönikor på webbplatserna.

Bilaterala konstprojekt och utställningar

Utställningarna på Hanaholmen ger möjligheter till nya kontakter och samarbetsformer mellan konstnärer i bägge länderna. Samtidigt får samtidskonsten i Finland och Sverige en chans att synas tillsammans även utanför våra finsk-svenska statsgränder.

FINSKA KRIGET – TVÅ PERSPEKTIV

En utställning med fotografiska reproduktioner av svenska och finländska konstverk som beskriver händelser i anslutning till finska kriget 1808–1809.

Utställningen omfattar både målningar och teckningar, och en stor del av konstverken är skapade till Runebergs epos Fänrik Ståls sägner, som utkom i olika upplagor från och med 1848 och 1860. Utställningen visar olika sätt att beskriva centrala hjältar i Runebergs krigsdiktning, skisser och teckningar av människor, uniformer och miljöer, senare fotografier från krigsskådeplatserna samt ett antal unika verk ur det finska statsarkivets gömmor.

Utställningen är producerad av Studio Douglas Sivén på uppdrag av Hanaholmen – kulturcentrum för Sverige och Finland och lånas ut av Hanaholmen.

Utställningen visas enligt följande:

- 15.5–24.8.2009 Frontmuseet Hanko-Lappvik
- 29.8–11.10.2009 Norrbottens museum
- 26.10.2009–6.1.2010 Tornedalens landskapsmuseum

4.11–20.12. 2009

En utställning om silverformgivning i Sverige och Finland idag.

Utställningen visar ett urval silvercorpus tillverkat av svenska och finländska silversmeder.

Våra länder har en lång gemensam tradition inom silversmidet och med utställningen vill vi återknyta banden mellan hantverkare och konstform i respektiva länder. Temat för utställningen kretsar kring vars och ens personliga tolkning och uppfattning om händelseförloppet kring märkesårens tema.

Arrangeras i samarbete med: LOD - metallformgivning, Stockholm och Alfred K / Henrik Kihlman.

Bilateralt märkesårskonstverk - avtäckning av ett utomhuskonstverk på Hanaholmen i oktober 2009 som markerar samhörigheten mellan Sverige och Finland.

Fortbildning för lärare

Finska statens skolprojekt angående märkesåret leds av Statsrådets kansli och det operativa ansvaret för genomförandet av projektet har Utbildningsstyrelsen. I Sverige leds skolprojektet av Kulturfonden för Sverige och Finland och Föreningen Norden.

Hanaholmen – kulturcentrum för Sverige och Finland har via projektet *1809 – Det nya Finland, det nya Sverige* initierat en bilateral fortbildningsserie för lärare i Finland på sju orter under 2009. Seminarierna arrangeras i samarbete med de lokala utbildningsmyndigheterna och länsstyrelsen.

Vårt grannland Sverige efter 1809. Vändpunkter och perspektiv.

Under året 2009 ordnas fortbildning för lärare om Sveriges historia och nutid. Syftet är att fördjupa kunskaper hos finländska barn och unga i grannlandets historia och gemensamma kulturarv samt öka kännedom om Sverige idag. Fortbildningen är avsedd för lärare på alla stadier, klasslärare och olika ämneslärare. Seminariet är kostnadsfritt.

Under våren 2009 ordnades fortbildningarna i Joensuu, Jyväskylä och Åbo. Under hösten fortsätter seminarierna på följande orter:

Uleåborg 16.9

Kouvola 17.9

Esbo (Hanaholmen) 23.9

Vasa 29.9.

Hanaholmen – kulturcentrum för Sverige och Finland arrangerar seminarierna i samarbete med länsstyrelserna, undervisningsministeriet och de lokala utbildningsmyndigheterna.

Mer info: virve.willstedt@hanaholmen.fi och www.1809info.net , www.hanaholmen.fi

Projekt för barn och unga

Projektet *1809 – Det nya Finland, det nya Sverige* har flera projekt för lärare och skolor som arrangeras i samarbete med flera olika samarbetspartners.

Några exempel:

Utställningen Svenska tiden

Utställningen Svenska tiden berättar med bilder och korta texter om Finland under den tid som landet utgjorde den östra delen av svenska riket. Det rika kulturarvet från svenska tiden påverkar det finska samhället även idag. Pedagogiskt material till utställningen passar för historie- och språkundervisningen samt informationssökning och kan användas på olika undervisningsnivåer. Materialet finns på www.1809info.net och www.svenskanu.fi

Utställningen turnerar under 2009 bl.a. på följande orter:

Joensuu 19.5–26.8.2009

Uleåborg 1.9–14.9.2009

Kouvola 17.9–5.10.2009

Åbo oktober

Åland november

Utställningen är producerad av Historiska bilder rf och visades i samband med Ostindiefararen Götheborgs besök i Helsingfors i juni 2008. Turnén och det pedagogiska materialet produceras i samarbete med nätverket Svenska nu och Historiska bilder rf.

Piece of Cake av Teater Taimine

Teater Taimines turnépjäs för högstudier och gymnasier tar avstamp i finska krigets tvåhundraårsmarkering med samtiden som destination. Piece of Cake behandlar frågor om identitet, historia och kulturella rötter, belyser språkundervisningen samt enspråkigheten och utforskar stackars Lilla Finlands möjligheter i vårdnadstvisten mellan Mamma Svea och Pappa Ivan. Föreställningen turnerar i Finland under våren 2009. Turnén ordnas i samarbete med Svenska nu. Tilläggsinformation: www.taimine.fi och www.svenskanu.fi

Författarturné: Det glömda kriget 1808–1809

Den tionde boken av Kim M. Kimselius, "Det glömda kriget 1809–1809", kom ut den 15 augusti 2008. Kim M. Kimselius är författare av historiska äventyrsböcker, uppbyggda runt riktiga historiska händelser. I sina böcker väver Kimselius samman fakta med fantasi på ett sinnrikt och fängslande sätt. Varje bok har också en gedigen faktadel. Kimselius turnerar i Finland under våren 2009. Turnén ordnas i samarbete med nätverket Svenska nu. Mer info om turnéer på www.svenskanu.fi.

En tävling för skolelever i åk 5-6 om Finland och Sverige.

Tävlingen grundar sig på likheter mellan våra länder. Arrangeras i samarbete med Svenska nu.

Tilläggsinformation: www.1809info.net, projektkoordinator Susanna Tommila, tel. 09-4350 2485, susanna.tommila@hanaholmen.fi, projektassistent Reeta Nieminen, tel. 09-4350 2482, reeta.nieminen@hanaholmen.fi.